

väckt förslag om inledande av inlösningsförfarande i stöd av § 5
i garantilagen i anledning av fastighetsförsäljning å Saggö holme.

Till Landstingets Huvudsakliga Medlemmar.

Om en fastighetsförsäljning på Laggö holme i Bästvik socken till person som heter "Lagga" och hemvist inom landskapet" skett sedan landstingsrepresentanternas petitionsrätt för detta är utgått, få vi under tecknade, i stöd av § 17 mom. 2 arbetsordning för landstinget hos Huvudsakliga Medlemman värdaktfullt anhålla, att han vill förelägga landstinget till avgörande huruvida den förvärfvade § 5 Lag innehållande särskilda stadganden rörande landskapet Ålands befolkning tillförsäkras landskapet skall auktoriseras.

Marichamn den 20 november 1937
Robert Rosenblad. Herman Mattsson
Johannes Holmberg, Johannes Eriksson.

Till Ålands landstings finans- och ekonomiutskott.

Uti skrivelse för den 23 innevarande november har finans- och ekonomiutskottet anhängit om lagutskottets utlåtande därom, huruvida utövning av den i § 5 i garantilagen avsedda lösningsrätt för närvarande är möjlig.

Ifrågavarande lagrum lyder:

"Har fastighet, belägen inom landskapet Åland, försålts till någon, som icke har laga bo och hemvist inom landskapet, äga landskapet, den kommun, inom vilken fastighet är belägen, samt enskild person, som i landskapet Åland har laga bo och hemvist, rätt att inlösa fastigheten till ett pris, vilket, i händelse överenskommelse icke ernås, fastställas av underrätten i enlighet med rådande prisläge.

Närmare bestämmelser om lösningsrättens utövande och om företrädesrätt till lösning meddelas i särskild lag."

Sådan verkställighetslag, som avses i lagrummets andra moment, har ännu icke kommit till stånd, och frågan är nu närmast den, huruvida detta förhållande tilläventyrs skall anses verka därhän, att landskapet alls icke skall kunna utöva den lösningsrätt, som obestriddligen skall tillkomma landskapet, eller om landskapet tillsvidare och in till dess sagda verkställighetslag träder i kraft skall kunna söka rättsskydd i samma ordning som gäller för meddelande av rättsskydd i allmänhet, d.v.s. genom talan vid allmän domstol. De jurister, som utskottet varit i tillfälle att rådfråga, hava icke varit ense i denna fråga. Då ingen i landskapet tillsvidare gjort bruk av lösningsrätten, är det omöjligt för utskottet att bestämt uttala sig för eller emot. Så mycket torde emellertid få anses såsom säkert, att process kan inledas, d.v.s. att stämning icke kommer att förvägras, men därom, huruvida ett käromål sedermera kommer att avvisas eller talan upptagas till saklig prövning, undandrager sig för närvarande utskottets avgörande.

Man kan med andra ord för närvarande se saken sålunda, att landska-

pet ända till dess verkställighetslagen träder i kraft är hänvisat till att i vanlig civilprocessuell ordning göra sin talan gällande, men att därefter skall tillämpas den ordning, som verkställighetslagen kommer att föreskriva.

I förslaget till verkställighetslag, sådant det nu föreligger, föreskrives iakttagande av vissa fataljer för talans bevarande. I avsaknaden av varje stadgande i garantilagen, som fränkänner landskapet lösningsrätten, ifall densamma icke inom viss tid utövas, kan lösningsrätten måhända alls icke anses vara underkastad preskription eller preklusion, men den uppfattningen har även uttalats, att lösningsrätt överhuvudtaget icke kan utövas vid fastighetsköp, som ägt rum före verkställighetslagens trädande i kraft.

Med hänsyn till allt detta kan utskottet för närvarande åtminstone icke besvara frågan nekande.

Mariehamn den 26 november 1937.

På lagutskottets vägnar:

Robert Rosenblad.

Anders Ljungberg.

N:o 27/1937.

FINANS- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande N:o 27/1937
i anledning av landstingsmannen Robert Rosenblads m.fl:s
förslag om inledande av inlösningsförfarande i stöd av
§ 5 i garantilagen på grund av fastighetsförsäljning å
Saggö i Saltviks kommun.

sedan landstinget remitterat förenämnda förslag, som avser utövning
av lösningsrätt i stöd av § 5 i garantilagen beträffande särskilda av
bergsrådet Jacob von Julin genom köp förvärvade fastigheter å Saggö i
Saltviks kommun, i och för utlåtande till finans- och ekonomiutskottet,
har detta av landstingets lagutskott inbegärt utlåtande därom, huruvida
utövning av den i sagda lagrum avsedda lösningsrätten för närvarande
är möjlig. Efter det finans- och ekonomiutskottet fått del av lagutskot-
tets i frågan avgivna utlåtande, som närslutes detta betänkande som bi-
laga, får utskottet framhålla, att detsamma icke kunnat ur nämnda ut-
låtande finna tillräckligt stöd för att ifrågakomna inlösningsförfaran-
de skulle med tillämpning av nu gällande lagstadganden kunna fullföljas.
Då utskottet under sådant förhållande icke finner möjlighet att för när-
varande rekommendera några åtgärder från landstingets sida, men anser,
att landskapsnämnden borde beredas tillfälle att i saken inkomma med
utlåtande och eventuellt förslag, får utskottet värdsamt föreslå,

att landstinget ville giva landskapsnämnden i
uppdrag att till landstinget inkomma med utlåtande
rörande förslaget om utövande av lösningsrätt på
grund av ifrågakomna fastighetsöverlåtelse å Saggö
i Saltviks socken.

Mariehamn den 8 december 1937.

På finans- och ekonomiutskottets vägnar:

F. Strandfält

T. Jansson

Närvarande: Viktor Strandfält, Erik Eriksson, Albert Jansson, Paul
E. Paulson och Axel Åkerfelt.